

בבא מציעא כ

עניין: משום לתאי דידי פקע

מראית העין לחיד"א

משום לתאי דידי פקע. לכאורה היה אפשר לפרש דכל א' היה מתאונן ע"ד שכתבו התוספות ס' לא יחפור דכל א' אמר אנא ענישתי ומצטעד שנענש על ידו וה"ל מר אמר משום לתאי דידי שאמרת לך תרדא ומר אמר משום לתאי דידי שהשבתי על דבריך ונראה כי רבותנו המפרשים לא רצו בזה דלשון משום לתאי דידי משמע שפקע בשביל אחר בסבתי דאי כדפרישנא הול"ל אנא עבדית דפקע או לשון כוח:

מר אמר משום לתאי דידי פקע ב'ל. כי האי גונא איתא בפרק לא יחפור [ב"ב ד' כב.] בההוא דנח נפשיה דרב אדא בר אבא שכל אחד מרבנן אמר אנא ענישתי, וכתבו התוס' שם [ד"ה אנא] שכל אחד היה מתאונן שעל ידו מת כו' ע"ש, והיינו דודאי לא היה כל אחד משתבח ומתפאר בכך, והכי נמי הכא איכא לפרושי דלא היה כל אחד משתבח משום זכותו וחשיבותו נעשה כך שפקע ארזא, אלא משום לתאי דהיינו מזלי^(*) הוא גדול יותר ממזלו וק"ל.

דברי שאול

דף כי ער אומר משום לתאי דידי עיין רש"י והוא סמויה דח"ו ס"סחנמו נזח ויהללו דזכר אסר כן עשו ויחיל ע"ד סכתנו תוס' נז"כ נחא דלמרו נז"כ אלא ענישתי סכוונחסי" להחלוין סגנעו זלח סגס ענוס ללריק לא סוב ויס לומר סכווכו כלן ג"כ לזה ע"ד הסתלונכות א"ך לרעמי סתיהס גס יחד כווכו סס"יעיס הללו לעורר להחלוין על כי לא סגיעו עוד למדח סססחוס סזכר סססיד נחז"ל ורוח סקנלח וסנקעח עזרה עליהס ער ססעניסו סזריהס ועכ"פ סעל נסססוח' סרוח סקנלח ע"ז סתלונכו ססלנייס סללו וסנן :

בן יהודע

שם. משום לתאי דידי פקע. נראה כל א' הוא תלה הדבר בעלמו, כדי שיתורה על אשר היה הוא סיבה לזאת ולעשות תשובה ותיקון לכך, ונקטו לשון לתאי שהוא מספר אחת :

הכותב

א פקע ארזא דבי רב ב'ל. למדנו ממאמר זה תועלת גדול והוא גדול אמונת חכמי התלמוד כי בראותם איזה שינוי במעשיהם לא היו אומרים אולי מקרה הוא רק היו מאמינים כי הכל בהשגחתו ית' לתת לאיש כדרכו ובפרט בצדיקים כאלה הקב"ה ממחר ליפרע מהם מהרה כדי שישארו זכים וטהורים וגם להראות השגחתו ית' :

מצודת דוד

א ההוא גיטא דאשתכח וכו' שטרי חליצה ומיאונין תנן פקע ארזא דבי רב. ופירש"י נשבר העמוד שביהמ"ד נשען עליו מר אמר משום לתאי דידי פקע ומר אמר משום לתאי דידי פקע ופי' רש"י לתאי מזלי שקינא על שגדפתני ומפרש מהרש"א כהאי גוונא איתא בפ' לא יחפור בההוא דנח נפשיה דרב אדא בר אהבה שכ"א מרבנן אמר אנא ענישתי וכתבו התוס' שם שכ"א היה מתאונן שעל ידו מת ע"ש והיינו דודאי לא הי' כל אחד משתבח ומתפאר בכך והכי נמי הכא איכא לפרושי דלא היה כל אחד משתבח משום זכותו וחשיבותו נעש' כך שפקע הארזא אלא משום לתאי דהיינו מזלי הוא גדול יותר ממזלו עכ"ל ולכאורה צריך פי' לפירושו דהרי מצינו בתנור של עכנאי שאמר ר' אליעזר כותלי בית המדרש יוכיחו הטו כותלי בית המדרש ליפול וכו' ומזה מוכרח להיות שאין בזה יהרא ח"ו ואין לדמות זה למעשה דרב אדא בר אהבה ששם היה להם צער שאבד חסיד מן הארץ על ידם אבל בכאן לא היה שום צער על קלקול עצים ואבנים ונלענ"ד לפרש דעת מהרש"א ע"פ הא דאמרו רז"ל דאסור לילך תחת כותל רעוע דאם עושין לו גס מנכין לו מזכותיו ובכאן פקע העמוד שבית המדרש עליו ונעשה להם גס שלא נפל הבית המדרש עליהם ונצטערו על שנכו להם מזכותיהם וזה משמעות מהרש"א ואם כן שפיר מה שאמר זה שהוא חייב בזה וזה אמר שהוא חייב בזה ודו"ק (מצודת דוד) :